

Jarome david salinger

1919 – 2010

- Narodil sa v New Yorku v rodine obchodníka. Študoval na viacerých VŠ a vyštudoval vojenskú školu. Počas 2.svetovej vojny bojoval na západnom fronte.

- napísal Deväť poviedok, Franny a Zooey, Kto chytá v žite

KTO CHYTÁ V ŽITE

Druh: Epika, žáner: Román

Vonkajšia kompozícia: 26 kapitol, označených číslami

Kompozičný postup: retrospektívny – hlavná postava s odstupom jedného roka rozpráva svoj príbeh

Rozprávač: subjektívizovaný (nespoľahlivý) v 1.osobe jednot.čísla

Jazyk: hovorený reč mládeže - frazeologizmy („na fľaku umrieť“), módné slová („senzačne“), slang („psina, klako, zírať“), („poondiata škola, prisámbohu“), vtipné dialógy.

Časopriestor: Pencey, New York, počas troch predvianočných dní (1945)

Literárne obdobie: Americká literatúra po 2.svetovej vojne

Téma: Príbeh chlapca, ktorý rozpráva o svojich zážitkoch počas troch dní po tom, ako ho vyhodili zo školy.

Idea: Človek sa musí pričiniť o to, aby opäť našiel ľudské hodnoty.

Postup rozprávania: pikareskný postup s motívom cesty (putovanie, striedanie miest a stretávanie mnohých ľudí)

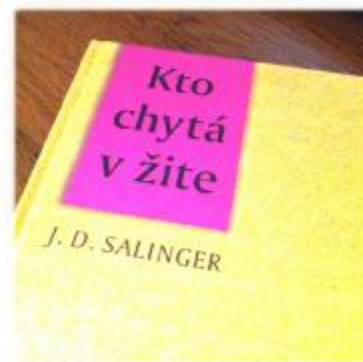
Symbody: kačice (ľudia), žitné pole (blahobyt Ameriky), priepať (nebezpečenstvo).

Vysvetlenie názvu : Holdenovi sa sníval sen, že stojí v žitnom poli pri priepasti a hrajú sa tam deti, kt. môžu do priepasti spadnúť. On je tam na to, aby ich ochránil. Bezprostredný názov románu pochádza z básne: Keď raz človek niekde v žite stretne človeka.

Podstata diela: Chlapčenská nevyrovnanosť a trápenie medzi predstavami mladosti a svetom dospelosti vedie Holdena k protikladným rozhodnutiam. Je zhnusený svetom dospelých, ktorých považuje za pokrytco, a citovoje pripútaný k malým deťom, ktoré chce chrániť pred zlobou.

"Proste, ja si v jednom kuse predstavujem ,ako sa davy malých deciek hrajú na takom veľikánskom žitnom poli. Tisíce malých deciek, a široko- ďaleko ano jediného dospeláka. Myslím teda okrem mňa. A ja ti stojím na kraji nejakej strašnej priepasti. A vieš, čo musím robiť? Musím chytiť každého, kto sa priblíži k tej priepasti. Rozumieš, ak uteká a nedíva sa, kam uteká, ja musím odniekiaľ vyliezť a chytiť ho. Toto by som robil od rána do večera. Chytil by som tie decká v žite. Viem, je to bláznovstvo, ale to je jediná vec, ktorú by som fakt rád robil. Viem, že je to bláznovstvo..."

Častá je introspekcia: Holden premýšľa o svojom správaní a konaní, vynárajú sa mu nostalgické spomienky na detstvo a s ním spojený pocit určitej straty.

Hlavné postavy:

Holden Caulfield – 16-ročný chlapec, často strieda školy, hoci je veľmi talentovaný. Dospelých pokladá za pokrytcoov a nepriateľov, ich svet nenávidí a zároveň chce byť dospelým. Túži po slobode, láske a skúsenostiach, ale je ešte citovo nezrelý. Nevie sa prispôbiť pretvárke a krutosti, ktoré vládnu vo svete dospelých.

Phoebe – Holdenova 10-ročná zbožňovaná sestrička, je veľmi šikovná, vždy všetko chápe, preto sa rozpráva najradšej s ňou, podľa Holdena je neskazená a jedinečná.

Allie – Holdenov mladší brat, umrel na leukémiu. Holden jeho stratu veľmi ťažko znáša a často naňho spomína.

D.B. – Holdenov starší brat, písal poviedky, ktoré Holden rád čítal, odišiel do Hollywoodu zarábať si vlasným telom.

Stradlater – Holdenov spolubývajúci na izbe v internáte, samoľúby frajer, ktorý zbalil každú babu, dokonca i Jane Gallagherovú, ktorá bývala blízko Holdena a zažili spolu prvú nesmelú lásku.

Ackley – samotár z vedľajšej izby, nikdy si nečistil zuby, mal plnno uhrov, divnú povahu a nenávidel Stradlera.

Sally – namyslené snobské dievča, ktoré strávi s Holdenom popoludnie v divadle a na klzisku, Holden jej navrhol, aby s ním odišla preč.

Ostatné postavy: prof. Spencer – asi 70-ročný profesor, ktorý ešte stále učil; Antolini – Holdenov bývalý učiteľ.

Z diela:

Holden Caulfield rozpráva priebeh troch dní svojho života, keď opustil školu v Pencey a vybral sa domov do New Yorku. Postupne sa konfrontuje s mnohými ľuďmi – rovesníkmi aj dospelými, dievčatami aj chlapcami, mniškami aj prostitútkami....

Povinné dielo:

- *Prečítať (dostupné aj na internete)*
- *Učienica 115 – 188 (ukážky a úlohy)*
- *Čítanka pre 3.ročník - 117*